

**TC
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI**

HEMŞİRELİK ESASLARI DERS KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELAMANLARI

Doç. Dr. BIYIK BAYRAM
Doç. Dr. Aysel ÖZSABAN
Doç. Dr. Yeter KURT
Araş. Gör. Aysun BAYRAM

**TRABZON
2024-2025**

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

1.	Hemşirelik Esasları Dersi	3
1.1.	Dersin Tanımı ve Amacı	3
1.2.	Eğitim Modeli	3
1.3.	Dersin Genel Hedefleri	3
1.4.	Dersin Programdaki Yeri	4
1.5.	Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri	4
1.6.	Dersin Değerlendirmesi	4
2.	Haftalık Ders İçeriği	6
2.1.	Hemşirelik Esasları Dersi-I Haftalık Ders Planı	6
3.	Laboratuvar Uygulama Esasları	8
3.1.	Temel Hemşirelik Uygulamaları Beceri Listesi	8
4.	Hemşirelik Bölümü İş Kazası Önleme ve Bildirim Talimatı, İş Kazası Bildirim Algoritması, İş Kazası Bildirim Formları	9

1. HEMŞİRELİK ESASLARI DERSİ

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Hemşirelik Esasları dersi, “Temel Bilim” niteliği taşıyan bir derstir. Bu ders, temel tıp, fen, sosyal ve davranış bilimlerinin ilke ve yöntemlerinden yararlanarak hemşireliğe özgü temel bilgi, beceri ve davranışları formüle eder. Bu nedenle Hemşirelik Esasları dersinin konu içeriği, hemşirelik mesleğinin diğer sağlık mesleklerinden farklılaşmasını sağlar ve tüm hemşirelik meslek dersleri için temel oluşturur. Hemşirelik Esasları Dersi; temel kavramlar, kuramlar, hemşirelik felsefesi, eleştirel düşünme, etik ve değerler doğrultusunda, yaşam aktivitelerinde bağımsızlığın desteklenmesine odaklanan, kanıta dayalı temel ilke ve uygulamaların öğretimini kapsayan kuramsal ve uygulamalı bir derstir. Hemşirelik Esasları Dersinin program içerik ve amaçlarının oluşturulmasında Roper, Logan, Thirney’in Yaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeli rehber alınmaktadır.

1.2. Eğitim Modeli

Sistemik yaklaşım eğitim modeline temellendirilerek ders; dersin amacı, öğrenim hedefleri/çıktıları, içeriği, öğrenme ortamı ve yaşantıları, değerlendirme yöntemleri şeklinde planlanıp programlanmakta ve derse bağlı uygulamalar blok sistem şeklinde yürütülmektedir. Derste katılımlı öğretim yöntemleri kullanılır.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

- ✓ Hemşirelik tarihi, eğitimi, ulusal ve uluslararası hemşirelik örgütlerini bilir ve tanımlar.
- ✓ Hemşireliğin temel kavramları ve hemşirelikte profesyonelleşmeyi bilir, tanımlar ve açıklar.
- ✓ Hemşirelik felsefesi, bakım kavramı ve bütüncül yaklaşımı bilir ve tanımlar.
- ✓ Hemşirelikte etik, değerler, yasal sorumluluklar, hasta hakları, hemşireliğin rol ve işlevlerini tanımlar.
- ✓ Hemşirelik eğitimi, araştırmaları ve uygulamalarında yaygın olarak kullanılan model ve kuramları bilir.
- ✓ Eleştirel düşünmenin hemşirelik bakımındaki yerini bilir ve hemşirelik süreci ile ilişkisini kavrar.
- ✓ Yaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeli’ ni bilir ve hemşirelik süreci ile ilişkisini kavrar.
- ✓ İletişim, Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi ve Hareket Aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik becerilerini bilir, uygular ve mesleki uygulamalarında kullanır.

- ✓ Yaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeli'ni bilir ve hemşirelik süreci ile ilişkisini kavrar.
- ✓ Kişisel Temizlik ve Giyinme, Vücut Sıcaklığının Kontrolü, Solunum, Beslenme, Boşaltım, Çalışma ve Eğlenme, Uyku ve Dinlenme, Cinselliği İfade Etme, Ölüm Aktiviteleri, Oral ve Parenteral İlaç Uygulamaları kapsamında yer alan hemşirelik becerilerini bilir, uygular ve mesleki uygulamalarında kullanır.

1.4. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci sınıfının güz (HEM1031 Hemşirelik Esasları -I) ve bahar (HEM1031 Hemşirelik Esasları-II) döneminde verilir.

- HEM1031 Hemşirelik Esasları -I Dersi 48 saat teorik, 48 saat laboratuvar uygulamasını içeren 2 kredilik, 5 AKTS'lik bir derstir.

1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin yüz yüze işlenişi; teorik bölümde PowerPoint, rol-play, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası ve beceri videolarının izlenmesi, laboratuvar kısmında ise demonstrasyon yöntemi ile beceri gösterimi ve maketler üzerinde becerilerin uygulanması şeklinde yapılmaktadır. Ders dışında ise videolar izletme, bakım planları ve dijital öyküleme/hikayeleme gibi web 2.0 teknolojileri kullanılmaktadır.

Ders Kapsamında Öğrencinin Sorumlulukları

2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı Güz Dönemi HEM1031 Hemşirelik Esasları-I Dersi Kapsamında Öğrencinin Sorumlulukları	Teslim Tarihi
Hareket aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik uygulamalarının işlem basamaklarının işlem basamakları öğrenciler ile paylaşılacak.	
Hareket aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik uygulamalarının işlem basamaklarını canlı laboratuvar uygulaması öncesi çıktı olarak elinde bulunduracaktır.	
Kişisel Temizlik ve Giyinme aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik uygulamalarının işlem basamakları öğrenciler ile paylaşılacak.	
Kişisel Temizlik ve Giyinme aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik uygulamalarının işlem basamaklarını laboratuvar uygulaması öncesi çıktı olarak elinde bulunduracaktır.	
Güvenli çevrenin sağlanması ve sürdürülmesi aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik uygulamalarının işlem basamakları öğrenciler ile paylaşılacak.	
Güvenli çevrenin sağlanması ve sürdürülmesi aktivitesi kapsamında yer alan hemşirelik uygulamalarının işlem basamaklarını laboratuvar uygulaması öncesi çıktı olarak elinde bulunduracaktır.	

1.6. Dersin Değerlendirmesi

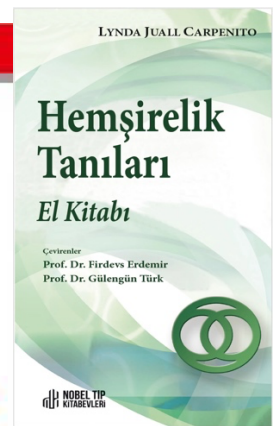
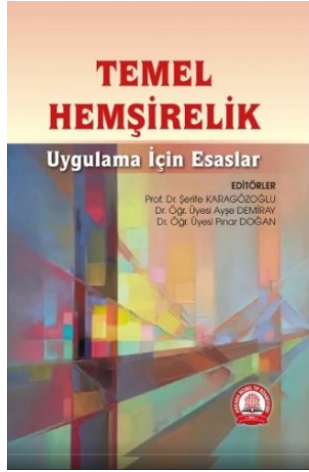
HEM1031 Hemşirelik Esasları -I Dersi değerlendirilmesi bir ara sınav (%50) bir final sınavı (%50)

Derse Devam: Bu ders online ortamda verilen, kuramsal ve laboratuvar uygulaması olan bir derstir. Öğrencinin derse devam zorunluluğu bulunmamaktadır.

Derse Devam: Teorik derse devam %70, laboratuvar uygulaması devamı %80, derse bağlı uygulama devamı %90 dır.

Ders için kaynaklar

1. Karagözoğlu, Ş., Demiray, A., & Doğan, P. Temel Hemşirelik Uygulama için Esaslar. Ankara Nobel Tıp Kitabevi, 2023.
2. Kara Kaşıkçı, M., & Akın, E. Temel Hemşirelik Esaslar, Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar. İstanbul Medikal Sağlık ve Yayıncılık, Vizyon Basımevi, 2022.
3. Atabek Aştı, T. & Karadağ, A. Hemşirelik Esasları I ve II, Bilgiden Uygulamaya: Kavramlar-İlkeler-Beceriler. Akademi Basın Yayıncılık
4. Erdemir, F. Hemşirelik Tanıları. Nobel Tıp Kitabevi, 2012.
5. Göçmen Baykara, Z., Çalışkan, N., Öztürk, D., & Karadağ, A. Temel Hemşirelik Becerileri, Kontrol Listeleri- Web Erişimli Eğitim Videoları. Ankara Nobel Tıp Kitabevi
6. Birol, L. Hemşirelik Süreci, Hemşirelik Bakımında Sistematik Yaklaşım. İmaj Matbacılık
7. Lynn, P. Taylor Klinik Hemşirelik Becerileri- Bir Hemşirelik Süreci Yaklaşımı, Nobel Yayıncılık (Çeviri: Hicran BEKTAŞ)

2. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

2.1. HEMŞİRELİK ESASLARI I DERSİ HAFTALIK DERS PLANI

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ

HEM 1031 HEMŞİRELİK ESASLARI I DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI

Haftalık Teorik Ders Saati:2

Haftalık Laboratuvar Ders Saati:2

Kredisi: 3 ECTS: 5

Hafta	Tarih	Dersin İçeriği A GRUBU	Öğretim elemanı	Derslik
1.Hafta	27.09.2024	Dersin Tanıtımı	Tüm Öğretim Elemanları	FD4*
		<ul style="list-style-type: none">Hemşirelik Tarihi ve Eğitiminin Gelişimi	Doç.Dr. Aysel ÖZSABAN	
2. Hafta	04.10.2024	<ul style="list-style-type: none">Ulusal ve Uluslararası Hemşirelik ÖrgütleriHemşireliğin Temel KavramlarıHemşirelikte Profesyonelleşme	Araš. Gör. Aysun BAYRAM	FD4*
3. Hafta	11.10.2024	<ul style="list-style-type: none">Hemşirelik Felsefesi ve Bakım KavramıBütüncül Yaklaşım	Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	FD4*
4. Hafta	18.10.2024	<ul style="list-style-type: none">Hemşireliğin Model ve KuramlarıYaşam Aktivitelerine Dayalı Hemşirelik Modeli	Doç.Dr. Aysel ÖZSABAN	FD4*
5. Hafta	25.10.2024	<ul style="list-style-type: none">Hemşirelikte Eleştirel DüşünmeHemşirelik Süreci (LAB)	Doç.Dr. Aysel ÖZSABAN	Fizik Amfi*
6. Hafta	01.11.2024	Aktivite 1: Hareket Aktivitesi <ul style="list-style-type: none">Vücut mekaniği ve hareket ilkeleriBireyi ayağa kaldırmaEklem Hareket Açıklığı Egzersizleri	Doç.Dr. Yeter KURT	Fizik Amfi*
7. Hafta	08.11.2024	Aktivite 2: Kişisel Temizlik ve Giyinme Aktivitesi	Araš. Gör. Aysun BAYRAM	Fizik Amfi*
8. Hafta	15.11.2024	Hareket Aktivitesi (LAB) <ul style="list-style-type: none">Vücut mekaniğine uygun yataş pozisyonlarıAçık-kapalı yatak yapımı Kişisel Temizlik ve Giyinme Aktivitesi (LAB) <ul style="list-style-type: none">Tam vücut banyosu yaptırmaPerine bölgesi bakımı vermeAğız bakımı verme	Doç.Dr. Yeter KURT Araš. Gör. Aysun BAYRAM	Derslik 102** 103-104 nolu Laboratuvarlar
9. Hafta	16.11.2024-24.11.2024 ARA SINAV HAFTASI			
10.Hafta	29.11.2024	<ul style="list-style-type: none">Hemşirelikte Etik, Değerler ve Yasal Sorumluluklar,Hemşireliğin Rol ve İşlevleriHasta Hakları	Doç.Dr. Yeter KURT	Fizik Amfi*
11. Hafta	06.12.2024	<ul style="list-style-type: none">Hemşirelik Terminolojisi	Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	Fizik Amfi*
12. Hafta	13.12.2024	Aktivite 3: İletişim Aktivitesi (LAB) Aktivite 4: Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi Aktivitesi <ul style="list-style-type: none">Hasta ve Çalışan GüvenliğiSağlık Bakım Sistemleri ve Sağlıklı Hastane ortamıHasta Kabulü ve Taburculuğu, Hasta Eğitimi	Doç.Dr. Yeter KURT	Fizik Amfi*
13. Hafta	20.12.2024	Aktivite 4: Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi Aktivitesi (devamı) <ul style="list-style-type: none">Enfeksiyon ve Kontrolü (teorik)	Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	Fizik Amfi*
14. Hafta	27.12.2024	Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi Aktivitesi Laboratuvar (LAB) <ul style="list-style-type: none">Hijyenik el yıkamaSteril eldiven giymeKişisel Koruyucu ekipman giymeSteril bohça ve paket açma	Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM Doç.Dr. Aysel ÖZSABAN Doç.Dr. Yeter KURT	Derslik 102** 103-104 nolu Laboratuvarlar
15. Hafta	03.01.2025	Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi Aktivitesi Laboratuvar (LAB)	Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	Derslik 102** 103-104 nolu

		<ul style="list-style-type: none">Hijyenik el yıkamaSteril eldiven giymeKişisel Koruyucu ekipman giymeSteril bohça ve paket açma	Doç.Dr. Aysel ÖZSABAN Doç.Dr. Yeter KURT	Laboratuvarlar
16. Hafta	06.01.2024-19.01.2024 FİNAL SINAVI HAFTASI			

*Fizik Bölümü; **, Sağlık Bilimleri Fakültesi

KTÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ YARIYILI
HEM 1031 HEMŞİRELİK ESASLARI I DERSİ HAFTALIK LABORATUVAR DERS PROGRAMI

Hafta	Tarih	Laboratuvar Dersinin İçeriği	Öğrenci Grubu	Derslik
5. Hafta	25.10.2024	Hemşirelik Süreci Sorumlu Öğretim Elemanı: Doç.Dr. Aysel ÖZSABAN	Tüm Öğrenciler	Hukuk 102*
8. Hafta	15.11.2024	Hareket Aktivitesi Sorumlu Öğretim Elemanı: Doç.Dr. Yeter KURT Kişisel Temizlik ve Giyinme Aktivitesi Sorumlu Öğretim Elemanı: Araş. Gör. Aysun BAYRAM	Tüm Öğrenciler	Derslik 102** 103-104 nolu Laboratuvarlar
11. Hafta	06.12.2024	İletişim Aktivitesi Sorumlu Öğretim Elemanı: Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	Tüm Öğrenciler	Hukuk 102*
14. Hafta	27.12.2024	Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi Aktivitesi <ul style="list-style-type: none">Hijyenik el yıkamaSteril eldiven giymeKişisel Koruyucu ekipman giymeSteril bohça ve paket açma Sorumlu Öğretim Elemanı: Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	Tüm Öğrenciler	Derslik 102** 103-104 nolu Laboratuvarlar
15. Hafta	03.01.2025	Güvenli Çevrenin Sağlanması ve Sürdürülmesi Aktivitesi <ul style="list-style-type: none">Hijyenik el yıkamaSteril eldiven giymeKişisel Koruyucu ekipman giymeSteril bohça ve paket açma Sorumlu Öğretim Elemanı: Doç.Dr. Şule BIYIK BAYRAM	Tüm Öğrenciler	Derslik 102** 103-104 nolu Laboratuvarlar

*Hukuk fakültesi; **, Sağlık Bilimleri Fakültesi

3.Laboratuvar Uygulama Esasları

Laboratuvar uygulamalarda öğrenciler beyaz önlükleri ile uygulamaya katılırlar. Uygulama öncesi öğrenciler videoları izleyerek ve işlem basamaklarını okuyarak laboratuvara gelir. Öğrenciler öğretim elemanı sayısına göre gruplara ayrılarak, öğretim elemanı eşliğinde uygulamaları yaparlar. Her öğrenci en az bir kez uygulamayı maketler üzerinde dener ve öğretim elemanı tarafından geri bildirim alır.

3.1. Temel Hemşirelik Uygulamaları Beceri Listesi

Temel hemşirelik uygulamaları beceri listesinde Günlük Yaşam Modeline göre HUÇEP doğrultusunda istenen uygulamalar belirlenmiştir. Temel Hemşirelik Uygulamaları İşlem Basamakları ekte verilmiştir. Uygulama laboratuvarında öğretim elemanı tarafından demonstrasyonu yapıldıktan sonra her öğrenci öğretim elemanı rehberliğinde uygulamayı en az bir kez maket üzerinde uygular ve geribildirim alır.

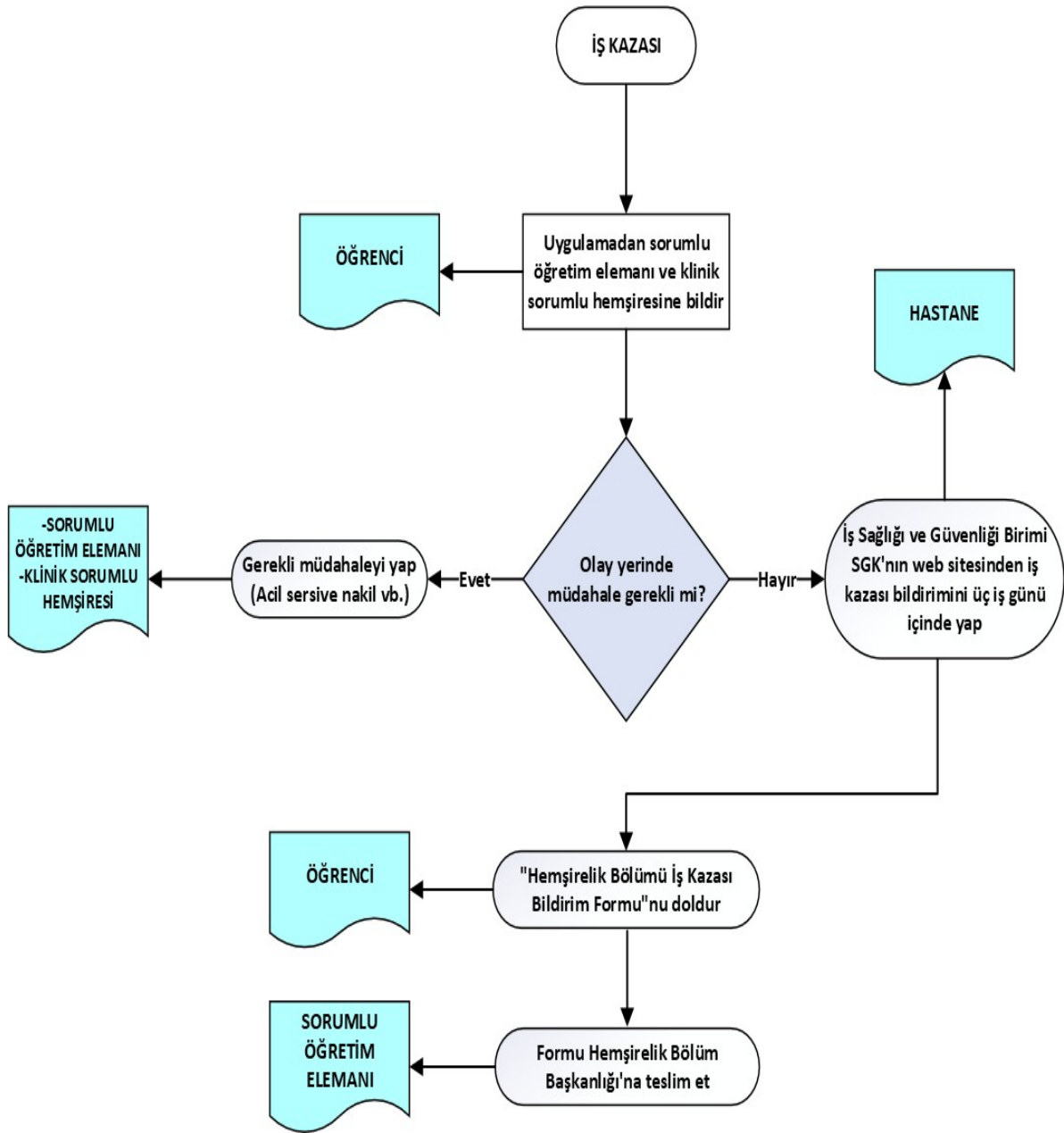
4. Hemşirelik Bölümü İş Kazası Önleme ve Bildirim Talimatı, İş Kazası Bildirim Algoritması, İş Kazası Bildirim Formları

İş kazası, kişinin çalışma hayatında 5510 sayılı Kanunda sayılan hallerden birinde meydana gelen ve sigortalıyı bedenen veya ruhen engelli hale getiren olaydır. 5510 sayılı Kanunda sayılan iş kazası halleri ise şunlardır:

- Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
- İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle
- Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka biryere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
- Hizmet akdi ile çalışan emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna sütvermek için ayrılan zamanlarda,
- Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi sırasında,
- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle meydana gelen olaylardır.

Öğrencinin klinik uygulama sırasında karşılaşıacağı bir iş kazası durumunda takip etmesi gereken “İş Kazası Bildirim Algoritması” ve doldurması gereken “İş Kazası Bildirim Formu” aşağıda yer almaktadır.

İş Kazası Bildirim Algoritması

İş Kazası Bildirim Formu

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU

Öğrencinin	
Adı-Soyadı	
Öğrenci Numarası	
Cep Telefonu	
İmza	
Öğrencinin Yakınının	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İş Kazasına İlişkin	
Olay Tarihi/Saati	
Olay yeri	
Kurum	
Klinik/Saha	
Olayın Meydana Geliş Biçimi	
Olay sonrası yapılanlar	☐ Yıkama ☐ Pansuman ☐ Acil serviste gözetim ☐ Enfeksiyon polikliniği ☐ Diğer.....
Varsa Olayın Şahidi	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İmza	
Dersin adı:	
Sorumlu Öğretim elemanı/elemanları:	
Adı-Soyad: İmza	Adı-Soyadı İmza

